

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
УПРАВА ЗА ФИНАНСИСКО РАЗУЗНАВАЊЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работата на Управата за финансиско разузнавање
во 2014 година

Извештајот е изготвен согласно член 40 став 6 од Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 130/2014).

СОДРЖИНА:

ВОВЕД	4
I.УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВНАТА РАМКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	5
I.1. Закон за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.	5
II.СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ – МЕРКИ, АКТИВНОСТИ, РЕЗУЛТАТИ	6
.....	
A. Субјекти на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам	6
.....	
II.1.Вид и број на субјекти.....	6
II.2.Преглед на доставени податоци до Управата за финансиско разузнавање.....	9
Б. Анализи на доставените податоци за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на Управата и преглед на доставени извештаи за сомневање за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и известувања за сомневање за сторени други кривични дела до надлежните органи	14
.....	
III.НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ	17
.....	
III.1.Спроведен надзор над субјектите.....	17
.....	
III.2.Резултати од надзорот – најчести идентификувани прекршоци.....	8
.....	
III.3.Преглед на спроведени постапки за порамнување и на поднесени барања за покренување на прекршочна постапка.....	8
.....	
IV.МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	19
.....	
IV.1.Размена на податоци со овластени тела на други држави	9
.....	

IV.2.Зажакнување на меѓународната размена на податоци	2 1
IV.3.Учество во работата на меѓународните тела и организации	2 2
V.СОРАБОТКА СО СУБЈЕКТИТЕ, ОРГАНИТЕ ЗА НАДЗОР, ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА	2 3
V.1.Соработка со субјектите	2 3
V.2.Соработка со органите за надзор	2 4
V.3.Соработка со други државни органи и тела	2 5
V.4.Активности на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам	2 6
V.5.Спроведување на Национална проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам.....	2 7
VI.ЗАЖАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА УПРАВАТА ЗА ФИНАНСИСКО РАЗУЗНАВАЊЕ	2 9
VI.1.Кадровски капацитети	2 9
VI.2.Технички капацитети	3 0

ВОВЕД

Управата за финансиско разузнавање е орган во состав на Министерството за финансии задолжен за борба против перењето пари и финансирањето на тероризам во Република Македонија. Управата е формирана во согласност со меѓународните стандарди кои наметнуваат обврска за секоја држава да воспостави Единица за финансиско разузнавање како специјализирана институција која ќе се бори против перењето пари и финансирање на тероризмот.

Управата за финансиско разузнавање (во понатамошниот текст: Управата) е формирана во септември 2001 година (Службен весник на РМ“ бр.70/01), започнува со работа на 01.03.2002 година, како Дирекцијата за спречување на перење пари, а во јануари 2008 година со стапување во сила на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр.04/08), го трансформира својот статус и назив во Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, како орган во состав на Министерството за финансии, со својство на правно лице. Со Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр.44/12), повторно го менува називот во Управа за финансиско разузнавање.

Како административен орган на финансиско разузнавачка единица, Управата дејствува како посредник помеѓу приватниот сектор (субјектите), од една страна и истражните органи, од друга страна. Управата работите од својата надлежност ги врши согласно со закон, ратификуваните меѓународни договори со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам. Управата своите надлежности ги спроведува на целата територија на Република Македонија, а нејзиното седиште е во Скопје. Основни надлежности на Управата се: прибирање, обработување, анализа, чување и доставување на податоци добиени од субјектите, а кои се однесуваат на сомнение за перење пари или финансирање на тероризам. Покрај овие основни надлежности, Управата ги извршува и следните надлежности: издава писмен налог на субјектот со кој привремено ја задржува трансакцијата, поднесува барање за поднесување на предлог за определување на привремени мерки до надлежниот јавен обвинител, поднесува барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд, соработува со субјектите, со надзорните органи и со други државни органи и институции, како и со други организации, институции и меѓународни тела за борба против перењето пари и против финансирањето на тероризмот, склучува договори за соработка и разменува податоци и информации со овластени тела на други држави и меѓународни организации, врши надзор над субјектите, поведува иницијативи или дава мислења на закони и подзаконски акти што се однесуваат на спречување и откривање на перење пари и финансирање на тероризам, помага и учествува во професионалното усовршување на овластените лица и вработените кај субјектите, утврдува листи на индикатори за анализа на ризик и за препознавање на сомнителни трансакции во соработка со субјектите и органите кои вршат надзор врз нивното работење, планира и спроведува обуки за усовршување и оспособување на вработените во Управата и дава појаснување во примената на прописите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Со Управата раководи директор кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии. Управата ја раководи Владимир Атанасовски, директор на Управата.

I. УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВНАТА РАМКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I.1. Закон за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр.4/08, 57/10, 35/11, 44/2012 и 43/2013) ги регулираше

мерките и дејствијата кои субјектите и надлежни институции ги преземаа за целите на спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на РМ во текот на 2013 и 2014 година беше евалуиран во рамки на четвртиот круг на евалуација од страна на Moneyval Комитетот при Советот на Европа. Извештајот од 4^{от} круг на евалуација, од страна на Moneyval Комитетот, беше усвоен на 2 април 2014 година. Во Извештајот на Moneyval Комитетот констатиран е целокупен напредок на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на РМ, но исто така, дадени се препораки за подобрување на регулативата и функционирањето на институциите.

Заради усогласување со препораките на ФАТФ за спречување на перење пари и финансирање на тероризам утврдени во 2012 годна и заради надминување на недостатоците утврдени во рамки на 4^{от} круг на евалуација од страна на Moneyval Комитетот произлезе потреба од изменување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.

Управата за финансиско разузнавање во соработка со институциите вклучени во системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам учествуваа во подготвувањето на Предлог Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам е усвоен од Собранието на Република Македонија, објавен во Службен весник на РМ бр.130/14 и стапи на сила на 10 септември 2014 година.

II. СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ – МЕРКИ, АКТИВНОСТИ, РЕЗУЛТАТИ

A. Субјекти на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Секоја држава треба да превзема мерки за спречување на процесот на перење пари и на финансирањето на тероризмот. Тие мерки имаат за цел зголемување на свеста на институциите и на приватниот сектор за борбата против перењето пари и финансирањето на тероризмот, и креирање соодветни инструменти за борба против овој вид на криминал.

Стандардите и мерките кои ги поставуваат меѓународните тела кои се занимаваат со проблематиката на борба против перење пари и финансирање постојано се развиваат и дополнуваат во согласност со откриените случаи на перење на пари и финансирање на тероризам. Услугите кои одредени правни и физички лица ги нудат, а кои често се злоупотребувани од страна на криминалците, доведе до поставување на стандарди во однос на примена на одредени мерки и дејствија од страна на тие лица, со цел да се спречат, колку што е можно повеќе, нелегалните активности на перење пари и финансирање на тероризам. Од оваа причина, сите правни и физички лица кои треба да применуваат вакви мерки, се вбројуваат во категоријата на обврзани субјекти. Управата редовно ги следи стандардите во однос на определувањето на категоријата на субјекти, како и нивните обврски и истите ги имплементира при подготовката на законските и подзаконските прописи. Оттука, обемот на субјекти опфатени со Законот е во согласност со меѓународните стандарди и прописи.

II.1. Вид и број на субјекти

Согласно меѓународните стандарди со Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам кој стапи на сила на 10 септември 2014 година беа извршени одредени измени и дополнувања во листата на субјекти задолжени да ги превземаат мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, и тоа здруженијата на граѓани и фондации, правните лица чија дејност е купопродажба на возила и Агенцијата за катастар на недвижности се изземени од субјекти, додека друштвата за управување со задолжителни пензиски фондови, интернет казината и правните и физички лица кои посредуваат при микроплаќање стануваат обврзани субјекти со Законот.

Во табелата даден е приказ на субјектите, и тоа по вид и број на субјекти обврзани со Законот до стапувањето на сила на новиот Закон, и вид и број на субјекти по стапувањето на сила на новиот Закон.

Табела бр.1

Субјекти задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам			
Ред. бр.	Вид на субјект	Број на субјекти до 10.09.2014 година	Број на субјекти од 10.09.2014 година
1	Банки	15	15
2	Штедилници	4	4
3	Менувачници	213	213
4	Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	101	101
5	Друштва за осигурување	4	4
6	Брокерски куќи	6	6
7	Друштва за управување со инвестициски фондови	5	5
8	Друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови	2	2
9	Пошта	1	1
10	Правни лица кои извршуваат финансиски трансакции, телеграфски пренос на пари или достава на вредносни пратки	12	12
11	Лизинг друштва	8	8
12	Агенции за недвижности	225	225
13	Друштва за ревизија	38	38

14	Друштва за сметководство	1.791	1.791
15	Адвокати	1.733	1.733
16	Нотари	182	182
17	Казина	6	6
18	Интернет казина	/	0
19	Правни лица чија дејност е купопродажба на возила	280	/
20	Други правни или физички лица кои согласно закон извршуваат една или повеќе активности во врска со одобрување кредити, издавање на електронски пари, издавање и администрирање на кредитни картички и други финансиски активности	6	6
21	Правни лица кои примаат во залог подвижни предмети и недвижности	24	24
22	Правни лица кои посредуваат при микроплаќања	/	1
23	Централен депозитар за хартии од вредност	1	1
24	Агенција за катастар на недвижности	1	/
25	Здруженија на граѓани и фондации	10.487	/
ВКУПНО:		15.145	4.378

II.2. Преглед на доставени податоци до Управата

Една од основните мерки и дејствија кои субјектите треба да ги превземаат е идентификување на можни активности (транзакции) поврзани со перење пари или финансирање на тероризам. Улогата на субјектите е клучна во борбата против овие појави, бидејќи повеќе или помалку, од нивната успешност да ги детектираат сомнителните активности, зависи и успешноста на институциите во системот, да ги докажат и потврдат истите.

Доставувањето на извештај за сомнителна трансакција (во понатамошниот текст STR), е почетната точка од која започнува процесот на утврдување на постоење сомневање за перење пари или финансирање на тероризам. Ова е една од клучните обврски на субјектите - резултат на сите други обврски кои ги применуваат (идентификација, следење на деловните активности,

чување на податоци и сл.). Сомневањето, субјектите го утврдуваат врз основа на непосредни сознанија, листите на индикатори и меѓународните листи на терористи и терористички организации.

-Примени извештаи за сомнителни трансакции (STR)

Задолжените субјекти согласно член 30 од Законот, имаат обврска да доставуваат STR до Управата кога се сомневаат или имаат основи за сомневање дека било или е извршено перење пари или финансирање на тероризам или е направен обид или се прави обид за перење пари или за финансирање на тероризам без оглед на износот на трансакцијата, кога имотот е принос од казниво дело или кога имотот е поврзан со финансирање на терористички акт, терористичка организација или терорист. Субјектите, во текот на 2014 година доставиле вкупно 153 STR до Управата, од кои 137 STR се доставени со сомнение за перење пари и 16 STR со сомнение за финансирање на тероризам.

Табела бр.2

СУБЈЕКТИ	Бр. на доставени STR
Банки	111
Правни лица чија дејност е купопродажба на возила	2
Друштво за управување со инвестициски фондови	1
Нотари	29
Адвокати	1
Друштво за ревизија	1
Казина	2
Друштво за сметководство	1
Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	3
Лизинг друштво	1
Финансиски друштва	1
ВКУПНО	153

Во следната табела прикажана е активноста на субјектите во однос на доставувањето на STR, односно прикажани се примените STR по видови на субјекти во текот на 2014 година.

Табела бр.3

Ред.бр.	Вид на субјект	Бр. на субјекти	Бр. на доставени STR
1	Банки	15	111
2	Штедилници	4	/
3	Менувачници	213	/
4	Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	101	3
5	Друштва за осигурување	4	/
6	Брокерски куќи	6	/
7	Друштва за управување со инвестициски фондови	5	1
8	Друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови	2	/
9	Пошта	1	/
10	Правни лица кои извршуваат финансиски трансакции, телеграфски пренос на пари или достава на вредносни пратки	12	/
11	Лизинг друштва	8	1
12	Агенции за недвижности	225	/
13	Друштва за ревизија	38	1
14	Друштва за сметководство и даночни советници	1.791	1
15	Адвокати	1.733	1
16	Нотари	182	29
17	Казина	6	2
18	Интернет казина	/	/
19	Правни лица чија дејност е купопродажба на возила	280	2

20	Други правни или физички лица кои согласно закон извршуваат една или повеќе активности во врска со одобрување кредити, издавање на електронски пари, издавање и администрирање на кредитни картички, финансиски лизинг, факторинг, форфетинг, давање на услуги на инвестициски советник, посредување при микроплаќање и други финансиски активности	6	1
21	Правни лица кои примаат во залог подвижни предмети и недвижности	24	/
22	Правни лица кои посредуваат при микроплаќање	/	1
23	Централен депозитар за хартии од вредност	1	/
24	Здруженија на граѓани и фондации	10.487	/
25	Агенција за катастар на недвижности	1	/
ВКУПНО:			153

Покрај STR, субјектите до Управата доставуваат и извештаи за готовински трансакции во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност, како и за неколку поврзани готовински трансакции во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност. Со оглед на забраната за вршење на готовински плаќања, односно исплата или примање на готови пари во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност во вид на една или повеќе меѓусебно поврзани трансакции што не се извршени преку банка, извештаи за готовински трансакции над одредениот износ доставуваат единствено банките. По овој основ, во текот на 2014 година се доставени вкупно 84.744 извештаи. При доставувањето, чувањето и анализирањето на овие податоци се запазуваат сите безбедносни стандарди.

Согласно член 19 од законот, Царинската управа го пријавува до Управата внесувањето или изнесувањето на готови пари или хартии од вредност над 10.000 ЕВРА во денарска противвредност преку царинската линија на Република Македонија. Во базата на податоци на Управата, овие податоци се доставуваат со помош на VPN врска меѓу Управата и Царинската Управа, од каде преку посебна апликација се прегледуваат и анализираат. Во текот на 2014 година, по овој основ, Управата има добиено вкупно 584 извештаи од Царинската управа.

Исто така, согласно членот 32 од Законот, Управата ги добива следните податоци:

-од банките - податоци за сите исплатени кредити во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност и податоци за трансакции кај кои како основ се јавува позајмица;¹

-од нотарите - податоците за составени нотарски акти, потврдени приватни исправи и заверени потписи на договори со кои се стекнува имот во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност;

-од осигурителните друштва –податоци за склучени полиси за осигурување во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност;

-од правните и физичките лица чија дејност е купопродажба на возила - податоци за склучените договори за купопродажба на нови возила во вредност од 15.000 евра или повеќе.

Табела бр. 4

Ред.бр.	Вид на субјект	Број на доставени податоци согласно член 32
1	Банки	21.777 (кредити) 95.602 (позајмици) ²
2	Нотари	14.699
3	Осигурителни друштва	35
4	Правни и физички лица чија дејност е купопродажба на возила	2.045
ВКУПНО:		38.556

Сите горенаведени податоци кои се доставуваат до Управата, се импортираат во базата на податоци и се користат при анализата на сомнителните случаи, односно, се користат при т.н. првични проверки на лицата за кои субјектите, надлежните органи и овластените тела на други држави доставиле извештај за сомневање, односно доставиле барање на податоци.

Б. Анализи на доставените податоци за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на Управата и преглед на доставени извештаи за сомневање за

¹ Доставувањето на податоците од банките за трансакции кај кои како основ се јавува позајмеца е согласно член 32 став 2 од Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам кој стапи на сила на 10 септември 2014 година.

² Бројот на доставени извештаи од банките за трансакции кај кои како основ се јавува позајмица се однесува на периодот септември-декември 2014 година согласно Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

спречување на перење пари и финансирање на тероризам и известувања за сомневање за сторени други кривични дела до надлежните органи

Предметите кои се работат во Управата се иницирани од страна на субјектите, т.е. се иницирани по примен извештај за сомнителна трансакција (STR), како и по доставените информации од други надлежни органи во Р. Македонија или од надлежни тела на други држави. Вработените во Управата врз основа на член 79 од Законот, вршат анализа, односно прават проверки во базата на податоци на Управата, прибираат дополнителни податоци и документација од државните органи, финансиските институции или други правни или физички лица, а по потреба и од овластени тела на други држави.

Аналитичкиот дел од работењето на Управата, се заснова врз принципите на изготвување на финансиско - разузнавачка анализа, согласно интерната процедура за работа на предмети. Основата при изработка на финансиско - разузнавачка анализа и изработка на финален извештај под сомнение дека е сторено кривично дело перење пари или финансирање на тероризам, односно известување дека е сторено кривично дело.

Доколку од анализата е утврдено сомневање дека е сторено кривично дело перење пари или финансирање на тероризам, согласно член 81 од Законот, Управата доставува Извештај за сомнителни активности до надлежните истражни органи (Министерството за внатрешни работи, Финансиска полиција, Јавното Обвинителство).

За предметите за кои од анализата се утврдени сомневања за сторено друго кривично дело освен перење пари или финансирање на тероризам известување се доставува до надлежен орган во зависност од природата на делото за кое постои сомневање.

Управата до надлежните институции има доставено вкупно 31 извештај, од кои 23 извештаи со сомнение за перење пари и 8 извештаи со сомнение за финансирање на тероризам, 173 известувања, додека 48 предмети се ставени во времено мирување, ад/акта откако по извршените проверки не се утврдени сомневања за сторено кривично дело.

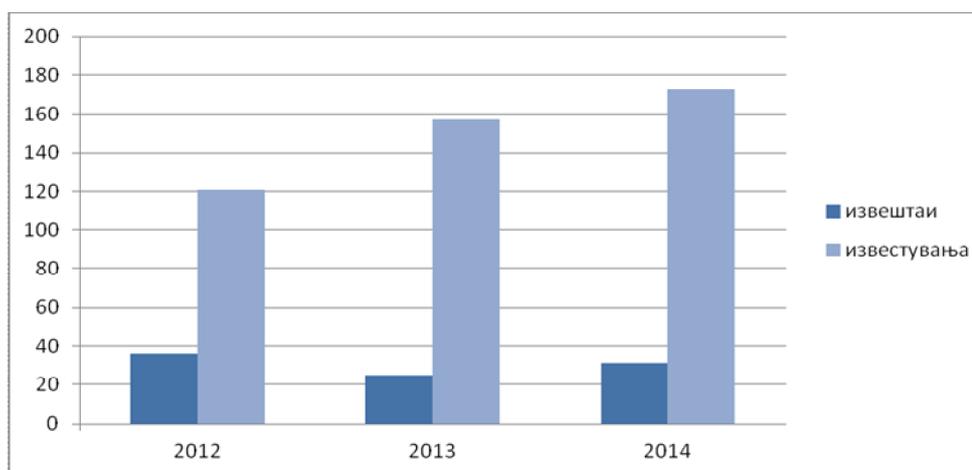
Во табелата бр.5 е прикажан бројот на доставени извештаи за сомнителни активности за перење пари или финансирање на тероризам, односно доставени известувања за сторено друго кривично дело до надлежни органи.

Табела бр.5

Органи до кои се доставени извештаи/известувања	Доставени извештаи за перење пари и финансирање на тероризам	Доставени известувања за други кривични дела
МВР	25	128
УФП	4	22

ОЈО	2	2
УЈП	/	19
ЦУ	/	2
ВКУПНО	31	173

На следниот приказ направена е споредба на бројот на извештаи и известувања кои Управата ги доставила до надлежните органи на нивно понатамошно постапување во текот на 2012, 2013 и 2014 година.

Согласно член 79 став 5 од Законот, Управата може да разменува информации со надлежните органи за спроведување на истрага и со органите на надзор, заради спречување на перење пари и финансирање на тероризам. По овој основ во текот на 2014 година до Управата се доставени вкупно 152 барања за размена на податоци информации од надлежните органи за спроведување на истрага, а заради спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Управата во рамките на своите надлежности обезбеди информации и изврши финансиски анализи за сите доставени барања.

Во табелата бр. 6 е прикажан бројот на доставени барања до Управата за размена на податоци и информации од надлежните органи за целите на спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Табела бр. 6

Ред.бр.	Надлежен орган	Број на барања
1	МВР	121
2	ОЈО	7
3	УФП	18
4	Царинска Управа	4

5	Државна Комисија за спречување на корупција	1
7	Основен Суд	1
ВКУПНО:		152

Согласно член 83 од Законот, во текот на 2014 година, Управата за 4 случаи/ предмети достави налози за привремени мерки до банките за привремено задржување на трансакции при што задржани се вкупно 4.000.000,00 МКД, 297.173,25 ЕУР ,310.928,00 УСД и 341.500,00 ГБП.

Согласно член 82 од Законот, во текот на 2014 година, Управата за 6 случаи со сомневање за перење пари или финансирање на тероризам достави налози за следење на деловниот однос на клиентот до субјектите.

III. НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

III.1. Спроведен надзор над субјектите

Во периодот кој е предмет на овој извештај, Управата согласно годишната програма за 2014 година која го опфаќа вршењето на редовен надзор над субјектите согласно Законот изврши надзор над вкупно 39 субјекти, односно изврши редовен надзор над 33 субјекти и вонреден надзор над 6 субјекти, прикажан во табела бр.1.

Табела бр. 7

СУБЈЕКТ	ВКУПНО
Менувачници	6
Субагенти за брз трансфер на пари	5
Казина	6
Друштва за сметководство	7
Друштва за ревизија	2
Агенции за недвижности	1
Нотари	7
Адвокати	5
ВКУПНО	39

III.2. Резултати од надзорот – најчести идентификувани прекршоци

Од извршените надзори беа констатирани следните прекршоци на Законот:

- субјектите кои приредуваат игри на среќа во играчница (казино) не водат нумериран регистар за евиденција при купување или исплаќање на чипови во износ над 500 евра во денарска противвредност согласно член 22 од Законот и според форма и содржината определена со Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои приредуваат игри на среќа во играчница (казино) (Службен весник на РМ бр. 2/11) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои приредуваат игри на среќа во играчница (казино) (Службен весник на РМ бр. 129/11);

- не задржување на фотокопија од документите за идентификација (лична карта или пасош) согласно член 8 став 5 од Законот;

III.3. Преглед на спроведени постапки за едукација, порамнување и поднесени барања за покренување на прекршочна постапка

Управата спроведе едукација за отстранување на неправилностите утврдени при вршењето на надзорот кај еден приредувач на игри на среќа во играчница (казино). Имено, по претходно извршен вонреден инспекциски надзор над сите 6 приредувачи на игри на среќа во играчница (казино), кај еден приредувач на игри на среќа во играчница (казино) инспекторите на Управата утврдија неправилности за кои е предвидена едукација. Над приредувачот на игри на среќа во играчница (казино), Управата изврши контролен инспекциски надзор и констатира дека субјектот постапил во целост по решението на Управата и неправилностите констатирани со вонредниот инспекциски надзор навремено се отстранети.

Управата во 2014 година не спроведе постапки за порамнување, ниту поднесе барања за покренување на прекршочна постапка против субјекти пред надлежниот суд.

IV. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во рамки на законски утврдените надлежности, Управата соработува со овластените тела на други држави и со меѓународните организации кои се занимаваат со борба против перење пари и финансирање на тероризам и учествува во исполнувањето на обврските кои произлегуваат од членството на Република Македонија во меѓународните организации (Moneyval Комитетот при Советот на Европа и EGMONT).

IV.1. Размена на податоци со овластени тела на други држави

Управата во рамките на меѓународната соработка може да бара и доставува податоци по сопствена иницијатива или по барање на друга држава по принципот на реципроцитет.

Размената на податоци и информации, односно приемот и доставувањето на податоци до членките на EGMONT се врши електронски на обезбеден начин преку Egmont Secure Web Site (ESW).

IV.1.1. Примени барања за размена на податоци и информации од ФИУ на други држави

Во периодот предмет на овој извештај, Управата има примено 32 барања од ФИУ на други држави. Управата со барањата од ФИУ на други држави постапува согласно Процедурата за квалитет- Постапување со барања на податоци и информации на Единици за финансиско разузнавање на други држави и меѓународни организации.

Табела бр. 8- Приказ на барања по месеци

	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Јан	Фев	Март	Апр	Мај	Јуни	Јули	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Вкуп/мес	5	3	3	5	1	0	2	2	3	2	4	2
Вкуп/кв	11			6			7			8		

Одговорот ги содржи сите податоци и информации кои Управата во рамките на своите надлежности може да ги обезбеди при вршењето на анализа на СТР добиени од задолжените субјекти. Сите примени барања се одговорени, просечен рок за обезбедување на податоци, подготвување и доставување на одговор е еден месец.

Табела бр.9- Приказ на времето потребно за одговарање на примените барања

Период за одговор	1-5 дена	5 дена до 1 месец	1-2 месеци	Повеќе од 2 месеци
Бр. одговори	4	14	10	4

Согласно своите законски надлежности определени во член 44 став 2 од Законот Управата постапи по 3 спонтани информации, односно податоци и информации за перење пари и финансирање на тероризам добиени од Единиците за финансиско разузнавање на други држави. Во однос на овие информации Управата постапува согласно Процедурата за квалитет- Постапување со предмети.

IV.1.2. Доставени барања за размена на податоци и информации од Управата

Во периодот, предмет на овој извештај, Управата има доставено 29 барања до ФИУ на други држави. Управата кога доставува барања од ФИУ на други држави постапува согласно Процедурата за квалитет- Доставување барање за податоци и информации на Единици за финансиско разузнавање на други држави и меѓународни организации.

Табела бр. 10- Приказ на барања по месеци

	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Јан	Фев	Март	Апр	Мај	Јуни	Јули	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Вкуп/мес	2	4	4	1	7	5	0	2	1	0	2	1
Вкуп/кв	10			13			3			3		

IV.2. Зајакнување на меѓународната размена на податоци

IV.2.1. Потпишани договори за соработка со ФИУ на други држави

За целите на зајакнување на меѓународната соработка, во периодот на овој извештај Управата потпиша 2 меморандуми за разбирање со ФИУ на Казакстан и Литванија.

Во периодот од 2001 година во 31.12.2014 година Управата има потпишано вкупно 53 меморандум за разбирање со ФИУ на други држави.

IV.2.2 Унапредување на регионалната соработка

Како дел од регионалната иницијатива за унапредување на регионалната соработка, Управата во годините претходно учествуваше на регионалните конференции кои се одржаа во Словенија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Србија и Албанија и во 2012 беше организатор на 6^{та} Регионална Конференција- „Регионална Конференција за соработка во областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам“. Оваа година Единицата за финансиско разузнавање на Црна Гора во периодот од 20-21.10.2014 година беше организатор на 8^{та} Регионална Конференција и домаќин на највисоките претставници на Единиците за финансиско разузнавање од Словенија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Србија, Албанија и Македонија. Управата учествуваше на 8^{та} Регионална Конференција во Црна Гора. На оваа Конференција беа разработени следните теми: Унапредување на соработката во спречувањето на перење пари и финансирање на тероризам во Југо-источна Европа, Размена на податоци на регионално ниво, Нови облици на перење пари- електронски пари, Компјутерските измами како предикативно кривично дело, Имплементација на новите препораки на ФАТФ и др.

IV.3. Учество во работата на меѓународни тела и организации

IV.3.1 Учество во работата на Moneyval Комитетот, Совет на Европа

Македонската делегација (координирана од Управата) во периодот на овој извештај, учествуваше на (сите три) пленарни состаноци (44^{от}, 45^{от} и 46^{от} Состанок) на Moneyval Комитетот, кои се одржаа во март, септември и декември 2014 година.

Согласно утврдената агенда на Moneyval Комитетот системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на Република Македонија беше предмет на евалуација во рамки на 4^{от} круг на евалуација. Евалуациите кои овој комитет ги спроведува во 4^{от} круг го следат напредокот и реализацијата кои евалуираните држави го прават во однос на препорачаните активности дадени во 3^{от} круг на евалуација во однос на основните и специјалните ФАТФ препораки како и степенот на имплементација на релевантната регулатива на ЕУ. За успешно реализирање на целиот процес на евалуација Управата, како координатор во оваа евалуација, презеде серија од активности во текот на 2013 година, кои продолжија и во текот на 2014 година. Во периодот предмет на овој извештај активностите на Управата беа насочени кон организирање и спроведување на:

-подготвителни состаноци за одбрана на Извештајот од спроведена евалуација (јануари и февруари 2014) и

-одбрана, усвојување и публикување на Извештајот од спроведена евалуација (април и мај 2014).

На подготвителните состаноци во Стразбур (во 2014 година) членовите на македонската делегација- претставници на системот за спречување на перење пари и финансирање тероризам обезбедија дополнителни податоци и информации на тимот на евалуатори заради подготвување на поквалитетен и објективен извештај за системот за спречување на перење пари и финансирање тероризам на РМ. Согласно процедурата на Moneyval Комитетот дадените коментари, дополнителните објаснувања и информации се основа за ревидирање на определени прашања и делови од Нацрт- Извештајот и дадените препораки од тимот на експерти и Секретаријатот на Moneyval Комитетот и негово последно доставување (во февруари 2014) до Управата. Нацрт Извештајот за напредокот на системот за спречување на перење пари и финансирање тероризам на РМ беше разгледан, дискутиран 44^{от} Пленарен состанок на Moneyval Комитетот, кој ќе се одржи во периодот од 31 март до 4 април 2014 година во Стразбур и усвоен на 2 април 2014. Усвоениот извештај е објавен на официјалната веб страна на Moneyval Комитетот.

IV.3.2 Учество на Пленарниот состанок на EGMONT

Во периодот од 1 јуни до 6 јуни 2014 година во Лима, Перу се одржа 22^{от} Пленарен состанок на EGMONT.

V. СОРАБОТКА СО СУБЈЕКТИТЕ, ОРГАНИТЕ ЗА НАДЗОР, ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА

V.1.Соработка со субјектите

Целокупните активности насочени кон зголемување на свеста за значењето на примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам резултираа со зголемување на бројот на интерните програми за примена на мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам кои согласно член 34 од Законот субјектите се должни да ги доставуваат до Управата. Имено, во оваа година прегледани се и дадено е позитивно мислење на вкупно 1814 програми. Споредбено со 2013 година, бројот на доставени и одобрени програми се зголемил за 690 или за 62 %. Во следната табела даден е приказ на доставени програми од страна на субјектите по години.

Табела бр. 11

V.2.Соработка со органите за надзор

Управата има континуирана соработка со сите супервизорски органи, и тоа: Народна банка на Република Македонија, Комисија за хартии од вредност, Управа за јавни приходи, Агенција за супервизија на осигурувањето, Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенција за пошти и комисиите за надзор при адвокатската комора и нотарската комора на Република Македонија, со кои беа разменети информации за годишните планови за вршење надзор за 2014 год. со цел усогласување на меѓусебните активности, координација на надзорот од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам што го вршат супервизорските органи согласно член 91 и 98 од Законот и интензивирање на соработката помеѓу супервизорските органи со зајакнување на меѓу институционалната соработка преку имплементирање на потпишаните меморандуми за соработка и размена на податоци.

Взаемното известување за наодите од извршените надзори како и за поднесените барања за покренување на прекршочна постапка, за поведените постапки за порамнување, спроведената едукација и за исходот од тие постапки, се применува и се почитува од надзорните органи од член 91 и комисиите од член 98. Управата, исто така ги известува надзорните органи и комисиите за надзор за наодите од извршените надзори, за поднесените барања за покренување на прекршочна постапка, за поведените постапки за порамнување, спроведената едукација и за исходот од тие постапки.

Во август 2014 година извршени се заеднички надзори со инспектори од Управата за јавни приходи над сите приредувачи на игри на среќа во играчница (казино) во Република Македонија за спроведувањето на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам при што не се констатирани неправилности и прекршување на Законот

Управата е надлежна да помага во професионалното усовршување на овластените лица и вработените Одделите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во субјектите од членот 3 од Законот. Во согласност со оваа своја надлежност Управата во 2014 година учествуваше во спроведувањето на обуки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и тоа :

-Обука на тема “Имплементација на обврските од Законот за меѓународни рестриктивни мерки”, за банкарскиот сектор, организирана од страна на Управата за финансиско разузнавање и Стопанска Комора на РМ;

-Обука на тема ”Коорпоративна безбедност и заштита од сајбер криминал во банкарскиот сектор” наменета за Одделите за спречување на ПП/ФТ во банките и штедилниците, организирана од страна на Стопанска Комора на РМ и Управата за финансиско разузнавање во соработка со МВР, Воена Академија, Факултет за безбедност, Правниот факултет и Дирекцијата за заштита на личните податоци;

- Обука на тема „Новини во Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам“ и „Програма за примена на мерки и дејствија за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на друштвата за ревизија и овластените ревизори – трговци поединци“, наменета за ревизорите, во организација на Институтот за ревизори и

-Обука на теми „Закон за спречување на перење пари и финансирање на тероризам со акцент и практична примена на одредбите за казината“, „Имплементација на “Упатство за спречување на перење пари и финансирање на тероризам за казина” и „Надзор за примена на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам кај казината“, наменета за казината, во организација на Управата за финансиско разузнавање и Управата за јавни приходи.

Субјектите согласно со одредбите од Законот во своите Програми за спречување на перење пари и финансирање на тероризам задолжително изготвуваат годишен План за обука на вработените во субјектот од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам која обезбедува реализација на најмалку две обуки во текот на годината. Овие обврски придонесуваат за зголемување на знаењето и капацитетот на субјектите за откривање на сомнителни активности за перење пари или финансирање на тероризам и навремено доставување извештаи до Управата за ваквите активности со што се зајакнува целокупниот

систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на ниво на Република Македонија.

V.3.Соработка со други државни органи и тела

Во текот на 2014 година Управата ја продолжи својата соработка со државните органи и тела инволвирани во системот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, и тоа со Министерството за внатрешни работи, Управата за финансиска полиција, Јавното обвинителство и други надлежни државни органи.

Во рамките на меѓуинституционална соработка беше спроведена и обука на тема „Улогата и надлежностите на Управата за финансиско разузнавање во спречувањето на финансирањето на тероризам“ за вработените во Агенцијата за разузнавање.

-Спроведување на меѓународни рестриктивни мерки

Во 2014 година врз основа на член 9 од Законот за меѓународни рестриктивни мерки Управата има доставено до финансиските институции 8 известувања за воведени Одлуки за спроведување на меѓународни рестриктивни финансиски мерки, донесени од Владата на Република Македонија.

- Други активности

Управата активно учествуваше во работата на меѓуресорското тело за координација на активностите против корупција во рамките на Министерството за правда, во Работните Групи за НПАА 3.04-Слободно движење на капитал, 3.24- Правда, слобода и безбедност и 3.31- Заедничка надворешна безбедност и политика во процесот на евроинтеграциите.

V.4.Активности на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам (Совет) е тело формирано од Владата на Република Македонија, за целите на унапредување на меѓуинституционалната соработка за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Советот го сочинуваат претставници од: Министерство за внатрешни работи, Министерство за финансии, Министерство за правда, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Управа за финансиска полиција, Царинска Управа, Народна банка на Република Македонија, Управа за јавни приходи, Комисија за хартии од вредност, Агенција за супервизија на осигурување, Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенција за пошти, Адвокатска Комора и Нотарска Комора. Работата на Советот е поддржана од Управата.

Советот беше активно вклучен во одбраната на Извештајот од 4^{от} круг на Евалуација на Moneyval Комитетот над системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на Република Македонија. Имено, членовите на Советот активно беа вклучени во

подготвителниот состанок со членовите на тимот на експерти во Стразбур, како и во одбраната на Извештајот за напредокот на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во Република Македонија на 44^{от} Пленарен состанок на Moneyval Комитетот, кој се одржа во Стразбур и со својата дискусија и одговарање на поставените прашања од страна на експертите и учесниците на состанокот придонесоа за усвојување на Нацрт Извештајот.

V.5 Спроведување на Национална проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Новите Препораки на ФАТФ од 2012 година (Препорака 1) наметнуваат обврската секоја држава да изврши проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам, односно да го идентификува, процени и разбере ризикот од перење пари и финансирање на тероризам за државата и соодветно да преземе мерки и ангажира ресурси, вклучително и да назначи тело или да формира механизам кој ќе ја изврши оваа проценка, заради ефикасно и адекватно управување со утврдениот ризик. Целта на овој стандард е да: придонесе за унапредување на националните политики за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, помогне во приоритизирањето на ресурсите на надлежните органи за целите на спречување на перење пари и финансирање на тероризам и да обезбеди насоки за вршење на проценка на ризикот за задолжените субјекти заради примена на сите мерки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам адекватни на утврдениот ризик.

Имајќи предвид дека спроведувањето на национална проценка на ризиците од перење пари и финансирање на тероризам е меѓународен стандард за примена на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од една страна, а од друга страна основа за вршење на евалуација на националните системи од страна на релевантните организации (како што е Moneyval Комитетот при Советот на Европа за Република Македонија), Управата за финансиско разузнавање (во понатамошниот текст: Управата) започна реализација на проектот „Национална проценка на ризиците од перење пари и финансирање на тероризам“ (во понатамошниот текст: НРА). Активностите за спроведување на НРА Управата ги имплементира во соработка и користејќи ја методологијата на Светска банка. Методологијата на Светска Банка, (која исто така ја применуваат државите од регионот) им овозможува на надлежните органи да извршат самопроценка на законите, да го идентификуваат, проценат и разберат ризикот од перење пари и финансирање на тероризам, со цел да ги минимизираат ефектите на последиците од перењето пари и финансирањето на тероризмот. Покрај дадената методологија Светска банка обезбеди: обрасци, документи, техничка помош за користење на алатките, експертска поддршка и помош за преглед и забелешки на утврдените резултати. Определени активности планирани во спроведувањето на НРА се реализираат во соработка со Европската Комисија-ТАИЕХ (организација на почетна работилница) и OSCE (подготвување на преводи).

НРА е стандардизиран процес, во чија реализација интензивно и активно се вклучени голем број на учесници, со вообичаено времетраење од 1 година и се спроведува во 3

фази: почетна работилница, прибирање на дополнителни податоци и анализа и завршна работилница.

За спроведување на целиот овој процес Управата обезбеди поддршка од Светска банка, OSCE и Европската Комисија-TAIEХ, заради реализација на оваа активност, обезбеди експерти кои го водат проектот, навремено ја обезбеди методологијата за спроведување на проектните активности, и обезбеди претставници од надлежните државни институции вклучени во системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, субјектите (претставници од приватниот сектор) задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и претставници од академската структура за реализација на проектните активности.

НРА започна да се реализира со одржување на почетна 3-дневна работилница во периодот од 7-9 мај 2014 во Скопје. На оваа работилница беа презентирани концептот на НРА и алатките за спроведување на НРА. По спроведувањето на почетната работилницата, на ниво на работни подгрупи се реализираа планираните активности поврзани со прибирање на дополнителни податоци, нивна анализа и подготвување на извештаи. Согласно утврдената динамика подготвените извештаи на ниво на подгрупи се доставија до експертите од Светска банка на дополнителен прегледаат, со цел по истите да подготват коментари и насоки заради доследно следење на дадената методологија и за што попрецизно детектирање на заканите, ризиците и последиците од перењето пари и финансирањето на тероризам, а заради нивното презентирање во единствен извештај, кој треба да послужи како основа за подготвување на стратегија, односно акционен план за унапредување на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Спроведувањето на НРА, подготвувањето на извештај и акционен план ќе обезбеди да се утврдат и проценат ризиците од перење пари и финансирање на тероризам, да се анализираат главните извори и ризик фактори, а со тоа да се развијат или унапредат политиките, мерките и да се алоцираат ресурсите врз основа на проценетиот ризик заради отстранување, намалување и ублажување на утврдените ризици на најефикасен начин со крајна цел одржување ефикасен и врз основа на ризикот базиран систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

VI. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА УПРАВАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

VI.1. Кадровски капацитети

Со оглед на обемот на работата и надлежностите на Управата во текот на 2014 година се отпочна постапка за зголемување на кадровските капацитети за четворица нови вработени лица. Управата посвети особено внимание на професионалниот развој и унапредување на своите човечки ресурси. Во рамките на овој извештај, како позначајни би ги споменале следните обуки:

- учество на работилницата од 12-от циклус Охридски разговори организирана од страна на Министерство за внатрешни работи во соработка со покраината Бранденбург од Германија;
- учество на регионална работилница за кеш курири во организација на United Nations Office on Drugs (UNODC) and Crime во Охрид;
- учество на студиска посета на ФИУ Естонија организирана од ТАИЕХ –Европска Комисија;
- учество на НАТО Регионална школа на тема “Користењето на сајбер просторот од страна на терористите” организирано од страна на NATO Centre of Excellence – Defense Against Terrorism (COE-DAT) од Анкара, Република Турција;
- учество на Меѓународна конференција на тема “Тероризам: Превенција од радикализација на младата популација во Охрид;
- учество на студиска посета на ФИУ Словенија во рамките на проектот за билатерална соработка помеѓу Република Македонија и Република Словенија;
- Учество на студиска посета на ФИУ Литванија во организација на ТАИЕХ –Европска Комисија;

- Обука на тема “Стратешка анализа на податоци “, во организација на Совет на Европа и ЕГМОНТ, одржана во Стразбур;

- Студиска посета на Управата за финансиско разузнавање на Чешка Република во организација на ТАИЕХ;

- учество на Семинар на тема „Strategic Trade Controls“, во Загреб, Хрватска;

- Студиска посета на FIU Бугарија организирана од ТАИЕХ –Европска Комисија;

- Обука за I2 Analyst Notebook , Скопје;

- Учество на Семинар на тема “Спротивставување на насилниот екстремизам и радикализацијата кои водат кон тероризам” организирана од страна на ОБСЕ и Управата за безбедност и контраразузнавање“

- Учество на конференција на тема, „Illicit Financial Flows“, организирана од United Nations Office on Drugs and Crime, во Букурешт, Романија

- Студиска посета на ФИУ Чешка, во организација на ТАИЕХ –Европска Комисија;

- Учество на Меѓународна конференција на тема “Тероризам- Превенција од радикализација на младата популација”, Охрид.

VI.2. Технички капацитети

Управата во текот на изминатата година, континуирано се грижеше за правилно управување, одржување и надградување на комплетниот информатички систем со кој располага.

Управата континуирано работеше на имплементација на предвидените активности од проектот „Воспоставување на систем за финансиско разузнавање“ во рамки на програмата за билатерална соработка помеѓу Владата на Република Македонија и Кралството Норвешка. Во текот на 2014 година се реализираа сите активности со што се заврши продукциската фаза на проектот. Имплементацијата е продолжена и во текот на 2015 година за дополнување на

функционалности прозлезени од норвешкото искуство во изминатата година. Виртуелната околина на целокупниот информациско-комуникациски систем се надгради со дополнителни адаптери и истовремено беше овозможено бизнис процесите да продолжат да се одвиваат преку виртуелниот систем.

Електронскиот веб портал за доставување на извештаи конитуирано беше надградуван со нови верзии, што овозможи стабилност и контрола на податоците што се доставуваат од страна на субјектите.

Волуменот на податоците значително се зголеми со воведувањето на новиот систем, што резултираше со набавка на нов уред за складирање на податоци со дисковен простор.

Управата постави 2 независни информатички мрежи со цел безбедност на сообраќајот и податоците. Едната мрежа се користи за интерна комуникација, а друга е наменета за интернет сообраќај.

За запознавање на субјектите како и за запознавање на пошироката јавноста со работата и активностите, Управата редовно вршеше ажурирање на својата Веб страна.